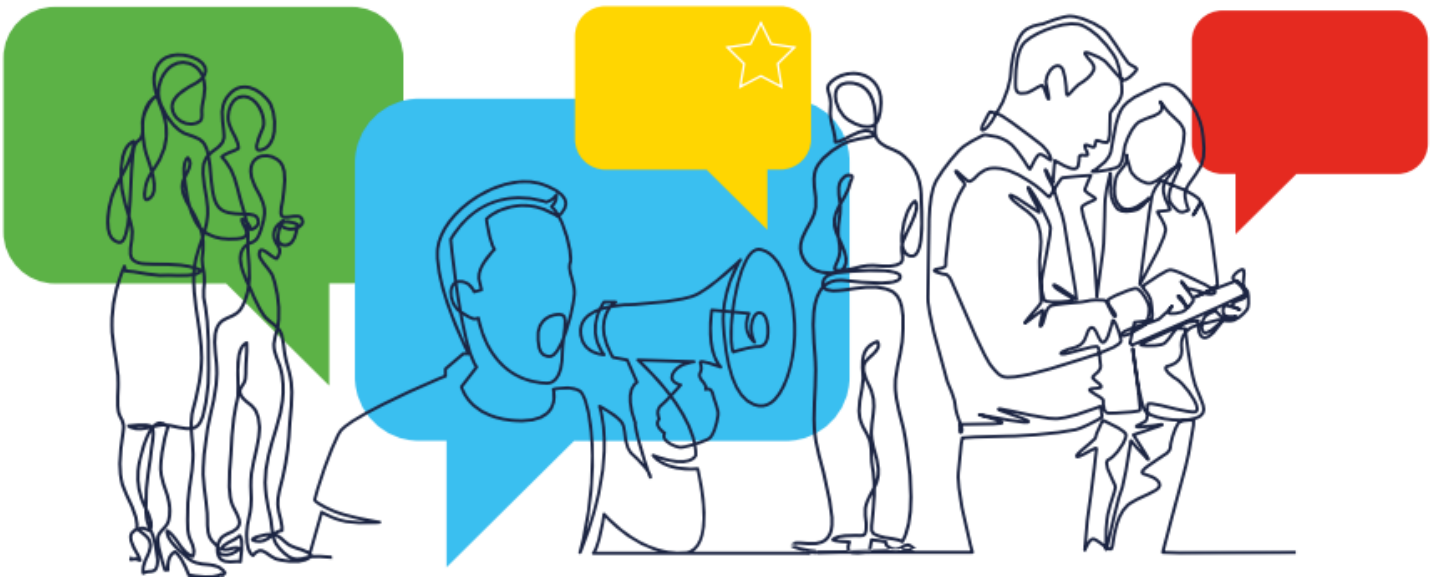
LEARN

EUROPEISKA MEDBORGARINITIATIVET – FORUM

Utforma ditt initiativ: Rättsliga krav och praktiska råd

LEARN - DISCUSS - CONNECT - SEEK ADVICE

Därför ska du läsa vägledningen

Det första steget är att få initiativet registrerat. I den här vägledningen får du praktiska tips på hur du formulerar initiativets mål, väljer rätt rättslig grund och effektivt förmedlar budskapet för att få stöd. Du får veta hur du ska navigera genom hela processen så att du lyckas föra fram din vision och påverka EU-politiken.

Registrera initiativet

Genom att lägga fram ett europeiskt medborgarinitiativ kan du direkt påverka EU-politiken och uppmana EU-kommissionen att föreslå lagstiftning på områden där EU kan agera. Om initiativet får minst en miljon underskrifter kan kommissionen komma att föreslå en rättsakt. Förslaget kan sedan läggas fram för Europaparlamentet och ministerrådet som är de institutioner som antar förslaget som gällande lag. I vissa fall är det bara rådet som beslutar.

Det första steget är att registrera initiativet hos kommissionen.

Villkor för registrering

Enligt förordning (EU) 2019/788 om det europeiska medborgarinitiativet kan ditt initiativ endast registreras om du uppfyller fyra villkor:

- Gruppen av organisatörer har bildats och kontaktpersoner har utsetts (en företrädare och en ersättare). Du har också möjlighet att inrätta en rättslig enhet enbart för att administrera initiativet. I detta fall måste företrädaren för gruppen av organisatörer få i uppdrag att företräda den rättsliga enheten.
- Inga delar av det föreslagna initiativet faller uppenbart utanför kommissionens befogenhet att lägga fram ett förslag till EU-rättsakt.
- Initiativet är varken otillbörligt, av okynneskaraktär eller förargelseväckande.
- Initiativet strider inte mot EU:s värden enligt artikel 2 i EU-fördraget, det vill säga respekt för människans värdighet, frihet, demokrati, jämlikhet, rättsstaten och respekt för de mänskliga rättigheterna, inklusive rättigheter för personer som tillhör minoriteter, samt mångfald, icke-

diskriminering, tolerans, rättvisa, solidaritet och jämställdhet samt EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna.

Fråga våra experter om du undrar något! *(https://citizens-initiative-forum.europa.eu/seek-advice_sv)*

Skapa ett organisatörskonto

Om du vill registrera ett initiativ måste du skapa ett organisatörskonto. Via kontot kan du ansöka om att initiativet registreras och sedan gå vidare med ditt initiativ.

Kom ihåg! *Organisatörskontot måste skapas av företrädaren för ditt initiativ.*

Så här gör du för att skapa ett organisatörskonto:

1. **Skapa ett EU Login-konto om du inte redan har ett.** Följ anvisningarna för att skapa och konfigurera kontot och ange en andra autentiseringsfaktor för ökad säkerhet. Anvisningarna för EU Login är på engelska, men du kan maskinöversätta dem till ett annat EU-språk med hjälp av eTranslation.
2. **Logga in med EU Login och skapa ett organisatörskonto** så att du kan fylla i registreringsformuläret.

Obs!

Den e-postadress som är kopplad till ditt EU Login-konto kommer att offentliggöras om ditt initiativ registreras. Om du vill kan du ange en annan offentlig e-postadress i registreringsformuläret.

Fylla i registreringsformuläret

När du har skapat ditt organisatörskonto kan du fylla i registreringsformuläret.

Fem avsnitt ska fyllas i:

1. Grupp av organisatörer

Det första steget är att fylla i information om gruppen av organisatörer, *inklusive* företrädaren och ersättaren. Enligt bilaga II (punkterna 4 och 5) i *förordning (EU) 2019/788,* ska du uppge:

- Förnamn
- Efternamn
- Medborgarskap
- Födelsedatum
- Adress
- Postnummer
- Ort
- Bosättningsland
- Handlingar som styrker fullständigt namn, postadress, medborgarskap och födelsedatum (en tydlig kopia av id-handlingen räcker.)

Dessutom krävs för företrädaren och ersättaren:

- Telefonnummer
- E-postadress
- Offentlig e-postadress (för publicering på den officiella webbplatsen för medborgarinitiativet)

Denna information används av kommissionen för att kontrollera att initiativet organiseras av sju EU-medborgare i sju olika medlemsstater. **Företrädaren och ersättaren** kan ingå i gruppen av sju organisatörer men kan också stå utanför (inte officiellt vara med i gruppen av organisatörer). De har rätt att tala för och företräda organisatörerna och de sköter kontakterna mellan gruppen och kommissionen. De ansvarar för att administrera alla inlagor till kommissionen, sköta organisatörskontot och ta emot all officiell korrespondens.

Om det finns andra medlemmar lägger du till deras namn och bevis på EU-medborgarskap.

Om en **rättslig enhet** har inrättats måste du eventuellt styrka

- att den inrättats enligt nationell lag i en EU-medlemsstat för att administrera ett visst initiativ och
- att företrädaren för gruppen av organisatörer formellt har befogenhet att företräda den rättsliga enheten.

Dessutom kan du utse ett dataskyddsombud i enlighet med förordning (EU) 2016/679 (dataskyddsförordningen). Det är inte obligatoriskt, men rekommenderas. Dataskyddsombudets kontaktuppgifter kommer att finnas på initiativets webbsida, som information till dem som överväger att skriva under initiativet.

Viktig information om bevis på bosättningsort

Aktuell dokumentation som intygar din **nuvarande bosättningsort** (postadress) ska lämnas.

Om ditt id-kort eller pass inte har någon uppgift om adress eller är gammalt, måste du även lämna annan dokumentation, t.ex. en ny vatten-, el- eller telefonräkning. Äldre id-handlingar kan inte alltid godtas som bevis på den nuvarande bostadsadressen, även om det finns uppgift om adress. Då kan en räkning (högst ett år gammal) behövas för att intyga din nuvarande adress.

Kom ihåg!

Gruppen av organisatörer ska bestå av **sju EU-medborgare som är bosatta i sju olika medlemsstater**. Därför måste informationen lämnas för alla medlemmar i gruppen av organisatörer.

Alla medlemmar i gruppen av organisatörer *måste vara tillräckligt gamla för att kunna rösta i valet till Europaparlamentet*. I de flesta EU-länder måste de alltså vara 18 år utom i

– Belgien, Österrike, Tyskland och Malta där rösträttsåldern är 16 år och i

– Grekland där den är 17 år.

2. Uppgifter om initiativet

När du registrerar ditt initiativ måste du uppge:

Initiativets språk

Ange vilket språket som ditt initiativ är skrivet på. Du kan skicka in ditt initiativ på vilket som helst av EU:s 24 officiella språk.

Kommissionen kommer att översätta titeln, målet och bilagan till ditt initiativ till alla officiella EU-språk efter registreringen.

Obs! Om du vill ha fler översättningar (t.ex. av ett utkast till rättsakt) måste du själv ordna det. När ditt initiativ är registrerat kan du skicka översättningarna till kommissionen så att de kan läggas upp på webbsidan för ditt initiativ.

Initiativets titel

Titeln är en viktig del av initiativets profil, tillsammans med t.ex. logotypen. Ta dig därför tid att välja en genomtänkt titel.

En bra titel speglar kärnan i ditt förslag och engagerar människor. **En intresseväckande titel kan vara avgörande när det gäller att få uppmärksamhet och samla stöd.**

Tips för att skapa en bra titel

Skapa en kort och en lång titel

En kort titel passar bra för sociala medier och kampanjmaterial, medan en längre version kan förklarande. Rätt balans mellan kortfattat och informativt gör titeln lättillgänglig på olika plattformar. Titeln får inte vara längre än 100 tecken (utan blanksteg).

Tänk på andra språk

Eftersom initiativet behöver stöd i flera EU-länder, fundera på hur titeln översätts till andra språk. En titel som fungerar på alla EU-språk ökar chansen att nå bredare publik.

Börja i tid

Om du planerar att involvera flera i beslutsprocessen, börja diskutera titeln tidigt. Då har ni tid att diskutera idéer och gemensamt komma fram till något.

Initiativets mål

När du formulerar målen för ditt initiativ måste du ange vilken *EU-rättsakt* du vill att Europeiska kommissionen ska föreslå. För att ditt initiativ ska få resultat och uppfylla kraven bör du tänka på:

Politikområde: Ditt förslag måste ligga inom ett område där kommissionen har befogenhet att agera.

Typ av rättsakt: Du kan föreslå en bindande rättsakt eller en icke-bindande rättsakt t.ex. en rekommendation.

I det här avsnittet av registreringsformuläret bör du tydligt ange de viktigaste målen för ditt initiativ med högst 1 100 tecken (utan blanksteg).

Exempel på hur andra medborgarinitiativ har formulerat sina mål

Stoppa hajfensfisket – stoppa handeln

Mål

Trots att det är förbjudet att avlägsna fenor ombord på EU-fartyg och i EU-vatten och trots att hajar måste landas med fenorna naturligt fästade vid kroppen, är EU bland de största exportörerna av fenor och en stor knutpunkt för den globala handeln med fenor.
EU är en betydande aktör inom hajfisket, och fenor behålls, lastas om eller landas fortfarande illegalt i EU eftersom inspektioner till havs är sällsynta.

Vårt mål är att stoppa handeln med fenor i EU, inklusive import, export och transit, med undantag för fenor som är naturligt fästade vid djurets kropp.

Eftersom hajfensfisket står i vägen för ändamålsenliga åtgärder för att bevara hajar begär vi att förordning (EU) nr 605/2013 utvidgas till att omfatta även handeln med fenor, och vi ber kommissionen utarbeta en ny förordning där ”naturligt fästade fenor” utvidgas till att gälla all handel med hajar och rockor i EU.

Fullständiga uppgifter om initiativet finns på webbsidan*(https://citizens-initiative.europa.eu/initiatives/details/2020/000001_sv)*

Läs mer om hur Stoppa hajfensfisket – stoppa handeln fick över 1 miljon underskrifter*(https://citizens-initiative-forum.europa.eu/document/stop-finning-stop-trade_sv)*

Stop Destroying Videogames (”Sluta förstöra datorspel”)

Mål

Målet med initiativet är att kräva att spelutgivare som säljer eller licensierar datorspel till konsumenter i Europeiska unionen (eller relaterade kännetecken och tillgångar som säljs för dessa datorspel) lämnar datorspelen i funktionellt (spelbart) skick.

Initiativet vill framför allt hindra spelutgivare från att fjärravaktivera datorspel så att de inte längre kan användas utan spelutgivarens medverkan.

Initiativet handlar inte om att äga datorspelen, därmed sammanhängande immateriella rättigheter eller intäkter, och inte heller att spelutgivarna ska tillhandahålla resurser för utgångna men fortsatt spelbara datorspel.

Fullständiga uppgifter om initiativet finns på webbsidan*(https://citizens-initiative.europa.eu/initiatives/details/2024/000007_sv)*

Ett nät av höghastighetståg för att förena alla huvudstäder och invånare i EU

Mål

Vi vill koppla samman alla huvudstäder i EU genom höghastighetståg. Vi uppmanar EU-kommissionen att lägga fram ett förslag till rättsakt om att snarast inrätta ett nät för höghastighetståg. Befintliga höghastighetsnät ska kopplas samman och nya höghastighetslinjer byggas om de inte finns än.

Fullständiga uppgifter om initiativet finns på webbsidan*(https://citizens-initiative.europa.eu/initiatives/details/2023/000004_sv)*

Relevanta bestämmelser i fördragen

För att avgöra om ditt förslag kan lämnas in som ett europeiskt medborgarinitiativ behöver du kontrollera

1. **att det ligger inom ett politikområde** där unionen har befogenhet, och
2. **att kommissionen har befogenhet** att lägga fram ett lagförslag på området.

Vilka är EU:s befogenheter?

EU:s befogenheter fastställs i EU-fördragen, särskilt **artiklarna 2–6 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget)**. I dessa bestämmelser fastställs de områden där EU kan agera och huruvida kommissionen kan föreslå lagstiftning. En översikt finns i EU:s befogenheter.

Vilka fördragsbestämmelser är relevanta för ditt förslag?

Vid registreringen:

1. **Ange vilka artiklar i fördraget** som ger kommissionen befogenhet att föreslå rättsakter, det vill säga artiklar

om ordinarie eller särskilt **lagstiftningsförfarande**, som ger kommissionen rätt att lägga fram ett förslag, om det inte uttryckligen anges att en annan institution har den befogenheten.

Ett exempel: Om ditt initiativ gäller lagstiftning inom miljöskydd kan du ange artikel 192.1 EUF-fördraget.

Eller så kan det vara

en artikel som uttryckligen anger att det är kommissionen som ska lägga fram förslag, där det till exempel står *”Rådet ska på förslag av kommissionen [...].”*

2. **Ange artiklarna** i registreringsformuläret.

En heltäckande översikt finns i Politikområden och artiklar i fördraget.

Även om du skulle ange fel artiklar kan initiativet ändå registreras, förutsatt att

- det faller inom ramen för kommissionens befogenheter att föreslå en EU-rättsakt och
- det uppfyller villkoren för det europeiska medborgarinitiativet.

Obs!

Om vissa av målen i ditt initiativ ligger utanför kommissionens befogenheter kommer du att få återkoppling och möjlighet att ändra och lämna in ditt förslag på nytt. Om du inte ändrar initiativet eller lämnar in en ändrad version som fortfarande ligger utanför kommissionens befogenheter kommer initiativet att registreras delvis. Då registreras bara de delar av initiativet som omfattas av kommissionens befogenhet, och stödförklaringar får samlas in bara för de registrerade delarna.

Mer information om delvis registrering finns i Vanliga frågor.

Tips för att välja rätt artiklar för ditt initiativ

Kontrollera vilka artiklar i fördragen som ger kommissionen rätt att föreslå en EU-rättsakt.

Läs artiklarna noggrant för att vara säker på att de verkligen är relevanta.

Artiklar som hänvisar till ett lagstiftningsförfarande (ordinarie eller särskilt) kan användas som grund såvida det inte står att en annan institution än kommissionen ska lägga fram förslaget. Artiklar som uttryckligen nämner kommissionen som förslagsställare kan också användas.

Ange inte för många artiklar.

Fler artiklar ökar inte chanserna att lyckas.

Lär av tidigare initiativ.

Granska både registrerade initiativ och initiativ för vilka registrering nekats.

En webbplats för ditt initiativ

En egen webbplats är viktig för att dela information, nyheter och material med dem som stöder initiativet. Även om det inte är obligatoriskt att ange webbplatsens adress under registreringen kan ditt initiativ bli mer synligt och få större genomslag.

Varför en webbplats är viktig

En bra och tydlig webbplats hjälper dig att

- samla alla uppdateringar och viktig information på ett ställe,
- skapa förtroende och trovärdighet bland de som stöder initiativet,
- underlätta engagemang och uppmuntra till handling, till exempel genom att leda besökarna till systemet för namninsamling på nätet där de kan underteckna initiativet.

Läs mer om kampanjstrategier från lyckade europeiska medborgarinitiativ*(https://citizens-initiative-forum.europa.eu/practical-guidance/success-stories_sv)*

Bilaga om ämnet, målen och bakgrunden (frivillig uppgift)

Om du vill kan du lägga till en bilaga (upp till 5 000 tecken). Bilagan är inte obligatorisk, men den ger möjlighet att förklara målen och ge mer bakgrund. Det är viktigt att det i bilagan inte inför nya mål utöver dem som anges i den huvudsakliga texten till initiativet. Bilagan ska förklara förslaget, inte bygga vidare på det.

Kommissionen tillhandahåller översättning av bilagan till alla officiella EU-språk.

Flera framgångsrika initiativ har haft en bilaga, till exempel ”Ett pälsfritt Europa” och ”Rädda icke-djurtestade kosmetikaprodukter”.

Kompletterande information (i tillämpliga fall)

Du kan ladda upp ett dokument för att ge ytterligare bakgrundsinformation. Den möjligheten har ofta använts, även av dem som nått en miljon underskrifter: ”Ett pälsfritt Europa”, ”Stop Vivisection”, och ”Minority SafePack”.

Du kan utforma dokumentet fritt för att förklara ditt initiativ mer ingående, med både text och bilder. Kommissionen översätter det inte, men du kan lämna in egna översättningar för publicering på initiativets webbplats efter registreringen.

Kom ihåg!

Det finns ingen teckenbegränsning, men filen får inte vara större än 5 MB.

Utkast till rättsakt (frivilligt)

Du kan lämna in ett lagförslag tillsammans med ditt medborgarinitiativ. Det är frivilligt, men kan vara särskilt värdefullt för initiativ med fokus på reglering eller tekniska detaljer. Förslag till rättsakter är mindre vanliga, men har ingått i tidigare initiativ som ”En av oss”, ”Bra kläder, skälig lön” och ”Förbjud reklam och sponsring som gäller fossila bränslen”.

Om du lämnar in ett utkast till rättsakt översätter kommissionen inte det, men du kan lämna in egna översättningar för publicering på initiativets webbsida efter registreringen.

Viktigt om översättningar

Kommissionen översätter inte kompletterande information eller utkast till rättsakter. Gruppen av organisatörer ansvarar för att korrekta översättningar finns på de språk som behövs.

3. Stöd och finansiering

Redovisa alla finansieringskällor över 500 euro per bidragsgivare, i enlighet med förordningen om det europeiska medborgarinitiativet. Information om detta kommer att offentliggöras på den officiella webbplatsen för medborgarinitiativet. Vi rekommenderar också att du publicerar denna information på din kampanjwebbplats.

Du ska också informera om organisationer som hjälper, även där stödet inte går att räkna om i pengar.

Läs mer om hur du redovisar ekonomiska bidrag *(https://citizens-initiative-forum.europa.eu/document/how-report-financial-support_sv)*

4. Förfaranden och villkor

Som en del av registreringsprocessen måste du acceptera integritetspolicyn och ange vilket språk som du vill kommunicera på.

5. Granska och skicka

Innan du slutför din registrering kan du granska alla uppgifter noggrant. När allt har kontrollerats klickar du på **Ansök om registrering**, så är du klar! Nu är det bara att vänta på kommissionens beslut.

Kom ihåg!

Kontrollera noggrant stavningen av alla namn, titlar och mål innan du skickar in ansökan. När ansökan väl är inskickad kan inga ändringar göras.

Tidslinje efter att initiativet skickats in för registrering

När du har skickat in ditt initiativ för registrering informerar kommissionen dig inom **två månader** om huruvida det har registrerats officiellt.

Om ditt initiativ uppfyller alla krav **men** helt eller delvis gäller ett område där kommissionen saknar befogenhet, får du ett svar inom en månad efter att du skickat in det för registrering. Kommissionen ger dig då två månader att ändra initiativet och på nytt lämna in det för registrering. Du kan också skicka in samma ansökan igen eller dra tillbaka ditt initiativ. Därefter fattar kommissionen ett slutligt beslut inom en månad.

Kommissionen kan besluta att

- registrera initiativet i dess helhet,
- registrera vissa delar av initiativet,
- inte registrera initiativet alls.

Hela processen kan ta upp till **fyra månader**.

Behöver du mer stöd?

En noggrann förberedelse av alla delar ökar chanserna för en lyckad registrering och hjälper dig att nå ett bredare stöd för initiativet. Om ditt initiativ samlar minst en miljon giltiga underskrifter inleder kommissionen sin granskning av allt innehåll som registrerats, inklusive bilagor, kompletterande information och eventuella utkast till rättsakter.

Viktigt! Du kan inte lägga till några uppgifter efter registreringen – allt måste finnas med redan vid registreringen.

Mer information finns på sidan för kommissionens Vanliga frågor.

Behöver du expertråd om din idé?

Fråga våra experter om du undrar något!*(https://citizens-initiative-forum.europa.eu/seek-advice_sv)*

VANLIGA FRÅGOR

Kan vi ändra gruppens sammansättning?

JA

Om du beslutar att göra ändringar i gruppen måste företrädaren eller ersättaren informera kommissionen via organisatörskontot.

Om ändringarna påverkar kravet på att ett minsta antal gruppmedlemmar från sju olika länder **måste du lämna in handlingar** som visar att gruppen fortfarande uppfyller kriterierna för medborgarskap, ålder och bosättning.

Ni måste också **uppdatera stödförklaringsformulären** med motsvarande ändringar.

Namnen på nya gruppmedlemmar kommer att visas i onlineregistret, medan namnen på tidigare medlemmar kommer att förbli synliga under hela förfarandet. På så sätt kan man kontrollera att de insamlade underskrifterna är giltiga.

Kan jag vara med och organisera flera initiativ?

JA

Det finns inga begränsningar för hur många initiativ man kan delta i.

Kan Europaparlamentsledamöter vara med i en grupp av organisatörer?

JA

Men de får inte räknas med bland de sju obligatoriska medlemmar som ska bo i sju olika EU-länder (och de kan inte stå med på den listan när du skickar in ditt initiativ för registrering).

Måste jag vara med i röstlängden för att få gå med i en grupp av organisatörer?

NEJ

Man behöver bara vara gammal nog för att rösta i valet till Europaparlamentet för att kunna ingå i gruppen av organisatörer.

Kan jag överklaga kommissionens beslut att inte registrera mitt initiativ eller bara registrera delar av det?

JA

Beslutet att registrera ett initiativ grundas på lagstiftningen och du kan överklaga det. Kommissionen motiverar alltid sitt beslut och förklarar hur du kan överklaga.

En möjlighet är att ta ärendet till **EU-domstolen** eller vända sig till **EU-ombudsmannen** för att klaga på felaktig handläggning.

Går det att dra tillbaka ett initiativ när det väl har registrerats?

JA

Du kan dra tillbaka initiativet **när som helst innan du officiellt lämnar in initiativet med alla verifierade underskrifter till kommissionen** (efter att du har samlat in alla underskrifter och fått dem kontrollerade).

När du har dragit tillbaka initiativet kan du inte ångra dig, eftersom alla underskrifter då blir ogiltiga.

Initiativet ligger dock kvar i registret bland arkiverade initiativ.

Vad menas med delvis registrering av ett initiativ?

Kommissionen kan **registrera vissa delar** av initiativet om det finns delar som inte uppfyller kravet på att kommissionen ska ha befogenhet att föreslå EU-lagstiftning.

I sådana fall kan stödförklaringar endast samlas in för de registrerade delarna av initiativet. Om initiativet samlar minst en miljon underskrifter och lämnas in till kommissionen kommer endast de registrerade avsnitten att granskas.

Mer information om delvis registrering finns i avsnittet Vanliga frågor på webbplatsen för medborgarinitiativet.